

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัติ
คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรง
ในครอบครัว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วย
ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใด ๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิด
อันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตราย
แก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม
ให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ
แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กิน
ฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส บุตร บุตรบุญธรรม สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งบุคคลใด ๆ
ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

“ศาล” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาล
เยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๔๑ ก/หน้า ๑/๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐

“เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์” หมายความว่า ค่าทดแทนความเสียหายเบื้องต้น สำหรับเงินหรือทรัพย์สินใด ๆ ที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวสูญเสียไป โดยผลของการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และให้หมายความรวมถึงรายได้ที่สูญเสียไป ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการหาที่อยู่ใหม่ และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น

“นักจิตวิทยา” หมายความว่า นักจิตวิทยาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“นักสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า นักสังคมสงเคราะห์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีให้เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในท้องที่ใดไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี ให้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ผู้ใดกระทำการอันเป็นความรุนแรงในครอบครัว ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ให้ความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นความผิดอันยอมความได้ แต่ไม่ลบล้างความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น หากการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ ด้วย ให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา ๕ ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ที่พบเห็นหรือทราบการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว มีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

การแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

มาตรา ๖ การแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ อาจกระทำโดยวาจา เป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้พบเห็นการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือได้รับแจ้งตามมาตรา ๕ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุเพื่อสอบถามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานที่นั้นเกี่ยวกับการกระทำที่ได้รับแจ้ง รวมทั้งให้มีอำนาจจัดให้ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์ และขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์

นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ ในกรณีที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดี ให้จัดให้ผู้นั้นร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าผู้นั้นไม่อยู่ในวิสัย หรือมีโอกาสที่จะร้องทุกข์ได้ด้วยตนเองให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร้องทุกข์แทนได้

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗ ถ้ามิได้มีการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ หรือมิได้มีการร้องทุกข์ตามมาตรา ๖ ภายในสามเดือนนับแต่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัยและมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้ ให้ถือว่าคดีเป็นอันขาดอายุความ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้มีส่วนได้เสียจะร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๘ เมื่อมีการร้องทุกข์ภายในอายุความตามมาตรา ๗ แล้ว ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนโดยเร็วและส่งตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ส่วนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว แต่หากมีเหตุจำเป็นทำให้ไม่อาจยื่นฟ้องได้ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ขอผิดฟ้องต่อศาลได้คราวละไม่เกินหกวัน แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามคราวโดยให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่การกระทำความผิดตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดกรรมเดียวกับความผิดตามกฎหมายอื่น ให้ดำเนินคดีความผิดตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง ต่อศาลรวมไปกับความผิดตามกฎหมายอื่นนั้น เว้นแต่ความผิดตามกฎหมายอื่นนั้นมีอัตราโทษสูงกว่าให้ดำเนินคดีต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีความผิดตามกฎหมายอื่นนั้น โดยให้นำบทบัญญัติทั้งหลายแห่งพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการสอบปากคำผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มีจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอร่วมอยู่ด้วยในขณะสอบปากคำเพื่อให้คำปรึกษา

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวร้องขอ ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบปากคำไปก่อนโดยไม่ต้องมีบุคคลดังกล่าวร่วมอยู่ด้วย แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอบุคคลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวน

หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ เมื่อมีการแจ้งตามมาตรา ๕ หรือมีการร้องทุกข์ตามมาตรา ๖ แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดลงพิมพ์โฆษณา หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งภาพ เรื่องราว หรือข้อมูลใด ๆ อันน่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในคดีตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ ในการดำเนินการตามมาตรา ๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่บุคคลผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเป็นการชั่วคราว ไม่ว่าจะมีความร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ โดยให้มีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ได้เท่าที่จำเป็นและสมควร ซึ่งรวมถึงการให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์ การให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวขาดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้นตามสมควรแก่ฐานะ การออกคำสั่งห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้าไปในที่พำนักของครอบครัวหรือเข้าใกล้ตัวบุคคลใดในครอบครัว ตลอดจนการกำหนดวิธีการดูแลบุตร

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่วันออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ หากศาลเห็นชอบกับคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ดังกล่าว ให้คำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์มีผลต่อไป

ในกรณีที่ศาลไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือมีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลทำการไต่สวนและมีคำสั่งโดยพลัน หากข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เพียงพอแก่การวินิจฉัยออกคำสั่ง ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์หรือออกคำสั่งใด ๆ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลตามมาตรา นี้ สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งเป็นหนังสือขอให้ศาลทบทวนคำสั่งได้ภายในสามสิบวันนับแต่ทราบคำสั่ง ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นที่สุด

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑ ในระหว่างการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ตามมาตรา ๑๐ หรือออกคำสั่งใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่เหตุการณ์หรือพฤติการณ์เกี่ยวกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป ศาลมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ หรือคำสั่งใด ๆ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่า ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมีความผิดตามมาตรา ๔ ศาลมีอำนาจกำหนดให้ใช้วิธีการฟื้นฟู บำบัดรักษา คุ้มครองความปลอดภัยของผู้กระทำความผิดให้ผู้กระทำความผิดชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ ทำงานบริการสาธารณะ ละเว้นการกระทำอันเป็นเหตุให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว หรือทำทัณฑ์บนไว้ ตามวิธีการและระยะเวลาที่ศาลกำหนดแทนการลงโทษผู้กระทำความผิดก็ได้

ในกรณีที่มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา ๔ ให้พนักงานสอบสวนหรือศาล แล้วแต่กรณี จัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องนั้น และกำหนดให้นำวิธีการตามวรรคหนึ่งเป็นเงื่อนไขในการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวโดยอนุโลม โดยอาจรับฟังความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือบุคคลในครอบครัวประกอบด้วยก็ได้ หากได้ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วนแล้วจึงให้มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือการถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา ๔ ได้ หากผู้ต้องหาหรือจำเลยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนหรือศาลมีอำนาจยกคดีขึ้นดำเนินการต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา หรือรัฐมนตรีประกาศกำหนด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดให้มีระบบงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการบังคับให้เป็นไปตามมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ โดยกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ วิธีพิจารณา การยื่น และการรับฟังพยานหลักฐาน หากพระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ไม่ว่าจะพิจารณาคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัวจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความได้ยอมความกัน โดยมุ่งถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้ ประกอบด้วย

(๑) การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

(๒) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรสในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของชายและหญิงที่สมัครใจเข้ามาอยู่กินฉันสามีภรรยา หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ ก็ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ

(๓) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ครอบครัวนั้นต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่สมาชิกที่เป็นผู้เยาว์

(๔) มาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสามีภรรยาและบุคคลในครอบครัวให้ปรองดองกัน และปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการยอมนความในคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาล แล้วแต่กรณี อาจตั้งผู้ประนีประนอมประกอบด้วยบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งเป็นบิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติของคู่ความหรือบุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือศาล เห็นสมควรเพื่อให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมนความกัน หรืออาจมอบหมายให้นักสังคมสงเคราะห์ หน่วยงานสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลใดช่วยเหลือไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ยอมนความกันก็ได้

เมื่อผู้ประนีประนอมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลแล้ว ให้รายงานผลการไกล่เกลี่ยต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลแล้วแต่กรณีด้วย ในกรณีที่การไกล่เกลี่ยเป็นผลสำเร็จ บุคคลดังกล่าวจะจัดให้มีการทำสัญญายอมนความขึ้นหรือจะขอให้เรียกคู่ความมาทำสัญญายอมนความกันต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือศาลก็ได้

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลเห็นว่าสัญญายอมนความไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือศาลดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญายอมนความนั้น

มาตรา ๑๗ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดทำรายงานประจำปีแสดงจำนวนคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว จำนวนคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ และจำนวนการละเมิดคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ของพนักงานเจ้าหน้าที่และศาล และจำนวนการยอมนความ และรายงานต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อทราบปีละครั้ง

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัญหาการแก้ไขการใช้
 ความรุนแรงในครอบครัวมีความละเอียดอ่อนซับซ้อนเกี่ยวพันกับบุคคลใกล้ชิด มีลักษณะพิเศษ
 แตกต่างจากการทำร้ายร่างกายระหว่างบุคคลโดยทั่วไป การใช้มาตรการทางอาญาตามประมวล
 กฎหมายอาญามาบังคับกับการกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวจึงไม่เหมาะสม เนื่องจาก
 กฎหมายอาญามีเจตนารมณ์ที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดมากกว่าที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดหรือ
 ปกป้องคุ้มครองผู้ที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ดังนั้น การมีกฎหมายคุ้มครอง
 ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว จึงมีความเหมาะสมกว่าการใช้กระบวนการทางอาญา
 เพราะสามารถกำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนที่มีลักษณะแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญา
 โดยทั่วไป โดยให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสรückตัวและยับยั้งการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งสามารถรักษา
 ความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวไว้ได้ประกอบกับเด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความ
 คุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตรา
 พระราชบัญญัตินี้

ปรีดาภรณ์/แก้ไข
 พลรัฐวิชัย/ตรวจ
 ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖

ภาคผนวก ข.

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว พ.ศ.

(ร่าง)
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง
ในครอบครัว

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่บุคคลในครอบครัวได้กระทำ
ต่อกันโดยเจตนาให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว ซึ่งมีลักษณะความผิด
ตามประมวลกฎหมายอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดฐาน
ทอดทิ้งเด็ก คนป่วยเจ็บหรือคนชรา ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง ความผิดฐานเปิดเผยความลับ
ความผิดฐานหมิ่นประมาท ความผิดฐานกรรโชก ริดเอาทรัพย์สิน ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน ความผิดฐาน
บุกรุก เป็นต้น หรือมีลักษณะความผิดตามกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญา และให้หมายความรวมถึงการ
กระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว
หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือ
ยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า

(๑) คู่สมรส ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน และบุตรบุญธรรม

(๒) คู่สมรสเดิมหรือผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภริยาซึ่งมีภาระหน้าที่ตามกฎหมายต่อกันหรือมีพฤติการณ์ที่คุกคามต่อสวัสดิภาพและยังมีการติดต่อสัมพันธ์กันอยู่

(๓) บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) ในฐานะญาติสืบสายโลหิตตรงขึ้นไปหรือลงมา

(๔) บุคคลใด ๆ นอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ศาล” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว” หมายความว่า ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน” หมายความว่า ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนที่จัดตั้งขึ้นและได้รับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้

“การคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว” หมายความว่า การส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง ป้องกัน ควบคุมดูแล ไกล่เกลี่ย ประนีประนอม และบำบัดฟื้นฟู รวมถึงการดำเนินการอื่นใด ต่อบุคคลในครอบครัว อันเนื่องมาจากการกระทำความรุนแรงในครอบครัว เพื่อให้บุคคลในครอบครัวได้รับความปลอดภัย มีความสัมพันธ์ที่ดี และป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว

“กรม” หมายความว่า กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒
คณะกรรมการ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งคน ซึ่งได้รับเลือกจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) ด้วยกันเอง เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง

(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนห้าคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนา ค้ำครอง ป้องกัน หรือแก้ไขฟื้นฟูครอบครัว หรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เป็นกรรมการ ทั้งนี้ ให้มีสัดส่วนหญิงชายที่ใกล้เคียงกัน

การสรรหาเพื่อแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความเหมาะสม

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว ด้านเด็กและเยาวชน ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสตรี ด้านกฎหมาย ด้านวัฒนธรรมและศาสนา ด้านการพัฒนาอาชีพ และด้านพัฒนาการศึกษา เป็นต้น

(๓) ไม่เคยละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเด็ก มีทัศนคติ และความประพฤติเหมาะสมที่จะทำหน้าที่ ค้ำครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

(๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ไม่เคยเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก กฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัว กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๗) ไม่ประกอบอาชีพที่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๘) ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยถึงไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

(๙) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งปี จะไม่ดำเนินการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ และในกรณีนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หรือนายกรัฐมนตรียังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ตามวาระสอง ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่ง อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคนใหม่ภายในเก้าสิบวัน

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ไม่ร่วมประชุมคณะกรรมการติดต่อกันเกินสามครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อ

หน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทนตามลำดับ ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่เข้าร่วมประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมแทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ แผนงาน และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดให้มีสมัชชาครอบครัว และการประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๔) ติดตามและประเมินผลการจัดประชุมสมัชชาครอบครัวระดับชาติ การดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ แผนงาน และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๕) รายงานผลเกี่ยวกับสถานการณ์ครอบครัว การติดตามและประเมินผลการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัวต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๖) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการกลไกการเสนอให้มีกฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมาย หรือจุดยืนและท่าทีของประเทศไทยในระดับชาติและนานาชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและประสานงานสถาบันครอบครัว

(๗) กำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานและช่วยเหลือกิจการของหน่วยงานของรัฐและเอกชน ภาคประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมายและให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน อาจได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๓

ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว

มาตรา ๑๔ ให้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวสังกัดกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวขึ้นในทุกจังหวัดและกรุงเทพมหานคร

วันเปิดทำการ เขตอำนาจ และการแบ่งแยกกิจการของศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวออกเป็นสาขาให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

โครงสร้างและอัตรากำลังของศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ให้ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) นำนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ แผนงาน และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัวไปสู่การปฏิบัติ

(๒) ให้ความรู้ความเข้าใจ คำปรึกษา และแนะนำในเรื่องปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว

(๓) เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๔) รับการแจ้ง รวบรวมและประมวลข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ในการยื่นคำร้องขอหรือคำแถลงต่อศาล และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๕) ดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว หรือยื่นคำร้องขอหรือคำแถลงต่อศาลเพื่อดำเนินการดังกล่าว

(๖) ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งศาล หรือคำสั่งของผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๗) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ เช่น จำนวนคำร้องขอหรือคำแถลงที่ยื่นต่อศาล จำนวนคำสั่งใช้มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพ จำนวนการละเมิดหรือฝ่าฝืนคำสั่งมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพ เป็นต้น หรือตามที่กรมมอบหมาย

(๘) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๙) ดำเนินการตามแผนงานและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของพนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๑๐) ประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรในศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว

(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๑๒) เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หรือค่าตอบแทนให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

(๑๓) ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว หรือตามที่กรมมอบหมาย

มาตรา ๑๖ ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาและมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติราชการในภารกิจของศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว การออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัวตามมาตรา ๔๐ หรือการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๔

ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน

มาตรา ๑๗ ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ซึ่งเรียกโดยย่อว่า “ศพค.” ที่มีการบริหารจัดการในรูปของคณะบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลและสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจยื่นคำขอต่อกรมเพื่อให้การรับรองตามพระราชบัญญัตินี้

การยื่นคำขอและการรับรองตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยอาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนถือปฏิบัติด้วยก็ได้

เมื่อมีการรับรองศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนแล้ว ให้จัดแจ้งการรับรองในทะเบียนศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนของกรม และให้กรมประกาศการรับรองศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ช่วยเหลือและสนับสนุนการทำงานของศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว

(๒) เป็นศูนย์กลางในการเฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไข ให้คำแนะนำ และส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนในชุมชนและครอบครัวในท้องถิ่น

(๓) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรภาคเอกชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาครอบครัวในลักษณะบูรณาการทุกภาคส่วนในสังคม

(๔) ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างโอกาสให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาครอบครัวในรูปแบบการบริหารจัดการโดยประชาชนในชุมชน นำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนและครอบครัว

(๕) ติดตามและรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัวให้ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัวตามที่ได้รับมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนที่ได้รับการรับรองแล้ว อาจได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนตามระเบียบที่กรมกำหนด

(๒) การช่วยเหลือในด้านวิชาการและการสนับสนุนทรัพยากรอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๓) มีสิทธิขอรับสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก กฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือกฎหมายอื่นที่ให้การสนับสนุนเงินอุดหนุน

(๔) การช่วยเหลืออื่นๆ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนใดมีพฤติการณ์ในการปฏิบัติงานที่ไม่สุจริต หรือไม่มีผลงานตามมาตรฐานที่กรมกำหนด ให้ผู้อำนวยการหรือผู้ที่ผู้อำนวยการมอบหมาย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบและให้การปรึกษาแนะนำ

(๓) สั่งให้ผู้บริหาร กรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนแก้ไขหรือระงับการปฏิบัติบางอย่างที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน

มาตรา ๒๑ การยกเลิกการรับรองศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่อได้ยกเลิกการรับรองศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนใดแล้ว ให้กรมประกาศการยกเลิกการรับรองศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๕
การส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการป้องกันการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว นายทะเบียนที่มีอำนาจหน้าที่จดทะเบียนสมรสอาจให้ความรู้ หรือคำปรึกษา แนะนำตามความจำเป็นเหมาะสม และความสมัครใจของผู้ประสงค์จะจดทะเบียนสมรส ดังต่อไปนี้

(๑) ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ความสมบูรณ์ ของการสมรส การสิ้นสุดแห่งการสมรส การเป็นบิดามารดากับบุตร สิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร บุตรบุญธรรม ค่าอุปการะเลี้ยงดู รวมทั้งเรื่องมรดกและพินัยกรรม

(๒) ความรู้เกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว หรือความรู้อื่นที่เกี่ยวกับ ครอบครัวและสถาบันครอบครัว

(๓) ประสานหน่วยงานที่สามารถให้ความรู้และทักษะในการดำรงชีวิตคู่ ความเปลี่ยนแปลง ทางอารมณ์และการควบคุมอารมณ์

(๔) ประสานหน่วยงานที่สามารถให้ความรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนและภายหลังการ ตั้งครรภ์ ความรู้และทักษะในการเลี้ยงดูบุตร

(๕) ประสานหน่วยงานที่สามารถให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ การสร้างงานสร้างรายได้ การออม และการเข้าถึงแหล่งทุนในการประกอบอาชีพ หรือการสร้างงานสร้างรายได้

(๖) ความรู้ในสิทธิหน้าที่ความเป็นพลเมือง สิทธิและสวัสดิการ และแนวทางขอรับการ ช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรภาคเอกชน

(๗) เรื่องอื่น ๆ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งนายทะเบียนอาจประสานให้ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว ดำเนินการ หรือประสานให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ของหน่วยงานนั้นก็ได้

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่คู่สมรสสมัครใจจะจดทะเบียนหย่า นายทะเบียนที่มีอำนาจหน้าที่ จดทะเบียนหย่าอาจดำเนินการให้มีการไกล่เกลี่ยประนีประนอม หรือให้คำปรึกษาแนะนำตามความจำเป็น เหมาะสมตามมาตรา ๒๒ โดยคำนึงถึงความสมัครใจของผู้ประสงค์จะจดทะเบียนหย่าและหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) สวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ อีกทั้งให้เกิดความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด

(๒) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ ในการดูแลให้การศึกษาแก่บุคคลในครอบครัวที่เป็นผู้เยาว์

การไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวจัดทำข้อมูลของผู้ประสงค์จะจดทะเบียนสมรส หรือผู้ประสงค์จะจดทะเบียนหย่าที่สมัครใจเข้ารับความรู้ตามมาตรา ๒๒ ที่ได้รับบริการจากศูนย์ส่งเสริม สถาบันครอบครัว เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการให้การช่วยเหลือ การส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว หรือ การคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว และรายงานต่อกรมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๒๕ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัว ให้คู่สมรสได้รับสิทธิพิเศษจากหน่วยงานของรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมสรรพากรประกาศกำหนด

(๒) สิทธิลดหย่อนค่าโดยสารพาหนะในการเดินทางทุกเส้นทางจากทุกหน่วยงานที่ให้บริการขนส่งสาธารณะตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่หน่วยงานเหล่านั้นประกาศกำหนด

(๓) สิทธิประโยชน์และสวัสดิการอื่นให้คู่สมรสได้รับตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๖

มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดพบเห็นหรือทราบการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือสถานพยาบาลเป็นผู้พบเห็นหรือทราบการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้มีหน้าที่แจ้งต่อศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง อาจกระทำโดยวาจาเป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดก็ได้

การแจ้งนั้นเมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่งทางอาญา และทางปกครอง

มาตรา ๒๗ เมื่อศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๖ ให้ผู้อำนวยการมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน หรือหากปล่อยให้เนิ่นช้าอาจเกิดความเสียหายร้ายแรงต่อบุคคลในครอบครัว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการให้การช่วยเหลือเบื้องต้นก่อนที่จะได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการก็ได้ โดยให้มีอำนาจเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ที่เกิดเหตุโดยไม่ต้องมีหมายค้นเพื่อสอบถามผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานที่นั้นเกี่ยวกับการกระทำที่ได้รับแจ้ง รวมทั้งให้มีอำนาจจัดให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการรักษาจากแพทย์ หรือขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงและรายงานผลการดำเนินการตามแบบที่กรมกำหนด เสนอให้ผู้อำนวยการโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๘ เมื่อมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษว่ามีการกระทำความผิดอาญาที่มีลักษณะเป็นความรุนแรงในครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับแจ้งส่งสำเนาบันทึกการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษและสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องเท่าที่มีตามแบบที่กรมกำหนดให้ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวโดยมิชักช้า เพื่อประเมินสภาพปัญหา และรวบรวมข้อเท็จจริงประกอบการร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพตามมาตรา ๓๒

ในระหว่างที่ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนสำหรับคดีนั้นต่อไป และให้แนบหลักฐานการแจ้งตามวรรคหนึ่งไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย สำหรับคดีที่อาจถอนคำร้องทุกข์ได้ พนักงานสอบสวนจะอนุญาตให้ถอนคำร้องทุกข์ได้ก็ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพครบถ้วนแล้ว

ในระหว่างการดำเนินการของพนักงานสอบสวนตามวรรคสอง หรือระหว่างการดำเนินการของพนักงานอัยการ หากได้รับแจ้งจากศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวว่าผู้ต้องหาได้ปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพครบถ้วนแล้ว ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๘

มาตรา ๒๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการตามมาตรา ๒๗ ตลอดจนตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงเบื้องต้น อีกทั้งประเมินสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยการสอบถามผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกระทำตามที่ได้รับแจ้งหรือพบเห็นหรือทราบการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(๒) ยื่นคำร้องหรือคำแถลงด้วยวาจาเพื่อขอคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัวตามมาตรา ๓๒ หรือดำเนินการอื่นใดตามคำสั่งศาล

(๓) มีหนังสือเรียกผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลอื่นใดมาให้ถ้อยคำ หรือข้อเท็จจริง

(๔) รวบรวมข้อเท็จจริงและสาเหตุเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว รายงานความเห็นหรือผลการตรวจของผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และสรุปประมวลผล เพื่อให้ผู้อำนวยการหรือศาลพิจารณาคำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพแก่บุคคลในครอบครัว หรือดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ประสานพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่สถานพยาบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือเบื้องต้น ให้เข้ารับการตรวจรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์ ขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนการเยียวยาบำบัดฟื้นฟู หรือประสานพนักงานสอบสวน เพื่อให้มีการร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในกรณีที่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดี

(๖) ทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้อำนวยการเมื่อได้ดำเนินการเรื่องใดแล้วเสร็จ

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว ตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย

มาตรา ๓๐ ในกรณีเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์กระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ควบคู่ไปกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

มาตรา ๓๑ เมื่อศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๖ หรือมาตรา ๒๘ ให้ผู้อำนวยการรวบรวมข้อเท็จจริงเท่าที่มีใช้ประกอบในการยื่นคำร้องขอเป็นหนังสือหรือแถลงด้วยวาจาต่อศาลโดยมิชักช้า เพื่อให้ศาลพิจารณากำหนดมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว

การยื่นคำร้องขอเป็นหนังสือหรือแถลงด้วยวาจาตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นต่อศาลที่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมีถิ่นที่อยู่หรือมีภูมิลำเนาหรือศาลที่มูลเหตุดังกล่าวเกิดขึ้น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาคำร้องขอหรือคำแถลงด้วยวาจา และการมีคำสั่งของศาลในการกำหนดมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพตามวรรคสอง ให้นำความตามหมวด ๑๕ แห่งกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว มาใช้บังคับโดยอนุโลม หรือจะกำหนดมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

ให้ยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมศาลในการยื่นคำร้องขอหรือการแถลงด้วยวาจาตามวรรคหนึ่ง หรือการดำเนินการใดในทางศาลเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว หรือการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ เมื่อศาลเห็นว่ากรณีตามคำร้องขอหรือคำแถลงสมควรจะกำหนดใช้มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพต่อบุคคลในครอบครัว ศาลอาจกำหนดให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นครั้งคราวเพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่จะได้สอบถาม แนะนำ ตักเตือน หรือช่วยเหลือตามที่เห็นสมควรในเรื่องการงานอาชีพ สัมพันธภาพ และความปกติสุขภายในครอบครัว

(๒) ให้รับคำปรึกษาแนะนำด้านจิตสังคม การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เข้ากิจกรรมกลุ่มบำบัด หรือครอบครัวบำบัดยังสถานพยาบาล หรือสถานที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือกิจกรรมฝึกทักษะ การควบคุมอารมณ์โกรธ หรือความขัดแย้ง จนครบตามระยะเวลาและขั้นตอนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เว้นแต่ศาลมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๓) ห้ามมิให้ก่อเหตุหรือช่วยด้วยประการใด ๆ ให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวไม่ว่าโดยตรงหรือโดยทางอ้อม

(๔) ห้ามเสพสุรา สิ่งเสพติดให้โทษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง

(๕) ห้ามเข้าใกล้หรือเข้าไปในที่อยู่อาศัยหรือครัวเรือนที่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่อาศัยเป็นประจำแม้ที่อยู่อาศัยหรือครัวเรือนนั้นจะเป็นของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือของญาติผู้กระทำความรุนแรงก็ตาม ภายในกำหนดเวลาและเขตพื้นที่ตามที่เห็นสมควร

(๖) ห้ามเข้าใกล้หรือติดตามรังควานยังสถานที่ทำงานหรือประกอบอาชีพ หรือการใช้ชีวิตส่วนตัวของผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และให้รวมถึงการคุกคามติดตาม การสะกดรอย การถ่ายภาพ การโทรศัพท์ การส่งข้อความก่อกวนรำคาญด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใด อันก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ภายในกำหนดเวลาและเขตพื้นที่ตามที่เห็นสมควร

(๗) ให้เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอาการติดการพนัน การติดสุราหรือสิ่งเสพติดใด ๆ ยังสถานพยาบาลหรือสถานบำบัด จนครบตามระยะเวลาและขั้นตอนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เว้นแต่ศาลมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๘) ให้เข้ารับการรักษาฟื้นฟูอาการบกร่องทางอารมณ์จิตใจ หรืออาการป่วยจิตฟั่นเฟือนยังสถานพยาบาลหรือสถานบำบัดทางจิต แล้วแต่กรณี จนครบตามระยะเวลาและขั้นตอนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เว้นแต่ศาลมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๙) ให้ทำทัณฑ์บน เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว อาจจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายแก่ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลในครอบครัวขึ้นอีก โดยสั่งให้ผู้นั้นทำทัณฑ์บนไว้เป็นจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ว่าผู้นั้นจะไม่ก่อเหตุร้ายขึ้นอีกตลอดระยะเวลาตามที่เห็นสมควรกำหนด แต่ไม่เกินสองปี และจะสั่งให้มีประกันภายในวงเงินดังกล่าวด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้าผู้ทำทัณฑ์บนกระทำผิดทัณฑ์บน ให้นำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๑๐) ให้ส่งมอบอาวุธใดๆ ที่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวครอบครองอยู่ ตลอดจนให้ส่งมอบใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนโดยทันที

(๑๑) ให้ย้ายออกจากไปจากที่พักอาศัย อาคารหรือสถานที่ใด ๆ ซึ่งผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้ครอบครองหรือพักอาศัยอยู่ ทั้งนี้ไม่ว่าผู้นั้นจะมีสิทธิตามกฎหมายหรือได้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากอาคารหรือสถานที่นั้นหรือไม่ก็ตาม

(๑๒) กรณีที่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวได้กระทำต่อเด็กที่ตนมีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดู อาจมีคำสั่งถอนอำนาจปกครองผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเสียทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือห้ามติดต่อกับเด็กนั้นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมตามระยะเวลาที่เห็นสมควรกำหนด

(๑๓) เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนด เพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือเพื่อป้องกันมิให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวกระทำหรือมีโอกาสกระทำความรุนแรงในครอบครัวซ้ำขึ้นอีก

มาตรา ๓๓ หากปรากฏในการพิจารณาหรือการไต่สวนว่ามีเหตุจำเป็นจะต้องให้ความคุ้มครองหรือช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลในครอบครัว ให้ศาลแจ้งไปยังศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว เพื่อดำเนินการให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือ โดยให้ได้รับคำปรึกษาแนะนำจากพนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา จิตแพทย์ หรือเข้ารับการตรวจรักษาหรือบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในสถานพยาบาลหรือสถานที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับที่พักอาศัย เครื่องอุปโภคบริโภค การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือให้ความคุ้มครองช่วยเหลืออย่างอื่นตามที่เห็นสมควร

การสั่งตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจรับฟังความคิดเห็นของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลในครอบครัวด้วยก็ได้

มาตรา ๓๔ คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพเป็นอันสิ้นสุดลงเมื่อผู้ต้องคำสั่งได้ปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพครบถ้วนแล้ว

ถ้าความปรากฏต่อศาลเองหรือจากรายงานของศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือจากคำร้องหรือคำแถลงของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือญาติของบุคคลนั้นว่าพฤติการณ์เกี่ยวกับตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของบุคคลเช่นว่านั้นเปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลมีคำสั่งยุติการคุ้มครองสวัสดิภาพก่อนครบกำหนดระยะเวลาก็ได้ หรือจะสั่งเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมเงื่อนไขหรือเพิ่มระยะเวลาในการคุ้มครองสวัสดิภาพก็ได้ กรณีศาลเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขหรือระยะเวลาที่อาจเป็นผลร้ายแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวยิ่งกว่า ให้ศาลสอบถามข้อเท็จจริงหรือความเห็นหรือจะให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวยื่นคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อประกอบดุลพินิจในการมีคำสั่งก็ได้

เมื่อศาลมีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพหากฝ่ายใดเห็นว่าคำสั่งที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าวเป็นผลร้ายแก่ตนยิ่งกว่า ก็ให้อุทธรณ์คำสั่งไปยังศาลอุทธรณ์ที่มีเขตอำนาจพิจารณาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง การอุทธรณ์คำสั่งเช่นว่านี้ต้องแสดงเหตุผลโดยแจ้งชัดว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นผลร้ายแก่ฝ่ายตนอย่างไร ถ้าไม่มีรายละเอียดดังกล่าวให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ คำสั่งของศาลชั้นต้นให้เป็นที่สิ้นสุด

ในกรณีศาลชั้นต้นรับอุทธรณ์คำสั่ง ให้รับส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์ที่มีเขตอำนาจพิจารณาสั่งโดยมิชักช้า คำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สิ้นสุดทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย

มาตรา ๓๕ เมื่อได้รับคำสั่งศาลแล้ว ให้ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวแจ้งคำสั่งศาลนั้นให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัว โดยเร่งด่วน เพื่อให้ผู้นั้นปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งศาล

การแจ้งตามวรรคหนึ่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายส่งต่อผู้รับที่มีชื่อปรากฏตามคำสั่งศาล ถ้าผู้รับไม่ยอมรับหรือขณะนำส่งไม่พบผู้รับ ให้ปิดคำสั่งศาลนั้นไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่นั้นต่อหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ไปเป็นพยานก็ให้ถือว่าผู้รับได้รับแจ้งในวันที่ปิดคำสั่งศาลนั้น

ในกรณีที่ไม่พบผู้รับ จะส่งคำสั่งศาลให้กับบุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้นก็ได้ และให้ถือว่าผู้รับได้รับแจ้งในวันที่ได้ส่งคำสั่งศาลให้แก่บุคคลนั้น

การดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสาม ให้กระทำในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายรายงานการส่งคำสั่งศาลนั้นให้ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวโดยไม่ชักช้า

รายงานการส่งคำสั่งศาลตามวรรคสี่ ต้องระบุวิธีส่ง เวลา วัน เดือน ปี ที่ส่ง รวมทั้งชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายซึ่งเป็นผู้ส่ง และชื่อผู้รับสำหรับกรณีมีผู้รับคำสั่งศาลนั้น

มาตรา ๓๖ ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพอาจแจ้งคำสั่งศาลโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับก็ได้ โดยให้ถือว่าผู้รับได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศ หรือเมื่อครบกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ

ในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพอาจแจ้งคำสั่งศาลโดยใช้วิธีส่งทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือส่งทางเครื่องโทรสารก็ได้ แต่ต้องมีหลักฐานการส่ง และต้องจัดส่งคำสั่งศาลตัวจริงตามวิธีการที่กำหนดในวรรคหนึ่ง หรือตามมาตรา ๓๕ แล้วแต่กรณีทันทีที่อาจกระทำได้ ในกรณีนี้ให้ถือว่าผู้รับได้รับแจ้งคำสั่งศาลตามวันเวลาที่ปรากฏในหลักฐานการส่ง

มาตรา ๓๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว กำกับและติดตามการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล และรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัว เพื่อจะได้รายงานพนักงานสอบสวน หรือศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

มาตรา ๓๘ เมื่อได้ปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพของศาลครบถ้วนแล้วและการกระทำความรุนแรงในครอบครัวนั้นถูกดำเนินคดีอาญาและอยู่ระหว่างพิจารณาให้ความผิดนั้นมีผล ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ถือว่าคดีอาญาได้เลิกกัน ถ้าการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดอาญาที่มีอัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดไม่เกินความผิดลหุโทษ

(๒) ให้ถือว่าเป็นความผิดอันยอมความได้ ถ้าการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดอาญาที่มีอัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดให้จำคุกไม่เกินสองปี

(๓) ในความผิดที่มีโทษทางอาญาอื่นนอกจากที่กำหนดใน (๑) และ (๒) ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญารับฟังผลการปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าว เพื่อเป็นเหตุบรรเทาโทษตามมาตรา ๗๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๙ ในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนเพื่อความปลอดภัยในชีวิต สุขภาพ หรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลในครอบครัว ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ โดยสั่งให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลในครอบครัวปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพตามที่กำหนดในมาตรา ๓๒

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับกับการส่งคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้อำนวยการ โดยอนุโลม

มาตรา ๔๐ ให้ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวส่งคำสั่งตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ไปให้ศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่วันออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ หากศาลเห็นชอบกับคำสั่งดังกล่าว ให้คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพมีผลต่อไป ในกรณีที่ศาลไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือมีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลทำการไต่สวนและมีคำสั่งโดยพลันเมื่อข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เพียงพอแก่การวินิจฉัยออกคำสั่ง ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง หรือเพิกถอนคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือออกคำสั่งใด ๆ รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับคำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่ง สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งเป็นหนังสือภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง และให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด

มาตรา ๔๑ คดีอาญาที่มีลักษณะความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมิได้ส่งไปให้ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวตามมาตรา ๒๘ หากพนักงานอัยการหรือศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาเห็นว่าเป็นคดีอาญาที่มีลักษณะความรุนแรงในครอบครัว และจำเป็นจะต้องคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว ให้พนักงานอัยการหรือศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาแจ้งให้ศูนย์ส่งเสริมสถาบันครอบครัวดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการดำเนินการตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔๓ ห้ามผู้ใดกระทำการอันน่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียง เกียรติยศหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลในครอบครัว ด้วยวิธีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) บันทึกภาพ พิมพ์ภาพ บันทึกเสียง แพร่ภาพหรือเสียง

(๒) โฆษณาข้อความซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือในทางพิจารณาคดีของศาลที่อาจทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว หรือชื่อสกุล

(๓) โฆษณาข้อความเปิดเผยประวัติ ชื่อตัว ชื่อสกุล สถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษา

ความใน (๑) (๒) และ (๓) มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หรือการกระทำที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๙ ผู้อำนวยการตามมาตรา ๓๙ หรือคำสั่งศาลตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๖ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้คงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๘ การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือมีกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้นจะสมควรดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด

มาตรา ๔๙ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึงการดำเนินคดี หรือการดำเนินการอื่นใดที่ได้กระทำไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนการดำเนินคดี หรือการดำเนินการอื่นใด ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ หรือที่ยังมิได้ดำเนินการจนล่วงพ้นกำหนดเวลาที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ แต่ยังคงอยู่ในกำหนดเวลาที่อาจดำเนินการได้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินคดีหรือการดำเนินการอื่นใดนั้นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หลายประการ ทำให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย อีกทั้งยังไม่มีกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว อันเป็นสถาบันพื้นฐานที่มีความสำคัญยิ่งของสังคม การให้ความคุ้มครองสิทธิสวัสดิภาพ การบำบัดฟื้นฟู และวิธีปฏิบัติต่อบุคคลในครอบครัว ตลอดจนกระบวนการพิจารณาในคดีเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเป็นปัญหาละเอียดอ่อนซับซ้อนเกี่ยวพันกับบุคคลใกล้ชิดที่มีโอกาสในการกระทำความรุนแรงหรือกระทำผิดซ้ำได้ ประกอบกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องคำนึงถึงความสงบสุข การรักษาความสัมพันธ์อันดีของบุคคลในครอบครัว และการให้โอกาสผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวได้กลับตัวกลับใจเป็นคนดีของครอบครัวและสังคม จึงสมควรนำมาตรการทางสังคมเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว การคุ้มครองป้องกัน และการเยียวยาบำบัดฟื้นฟู มาใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแยกต่างหากจากการใช้มาตรการทางอาญา เพื่อจะนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้ความรุนแรงในครอบครัวอย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรที่กำหนดให้เด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากรัฐให้ปราศจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม ทั้งมีสิทธิได้รับการบำบัดฟื้นฟูในกรณีที่มีเหตุดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้